

Informační dokument k mapování (diagnostice) sociálního klimatu třídních kolektivů

Vážení rodiče, vážení žáci,

na žádost školy bude realizováno mapování sociálního klimatu třídního kolektivu.

K realizaci šetření je nutné zajistit **souhlas zákonných zástupců** u nezletilých žáků (v případě zletilých žáků je nutný souhlas vás samých) s uskutečněním sociometrického šetření. Žák, jehož zákonný zástupce nebo on sám v případě zletilosti, se vyjádří negativně, bude ze sociometrického šetření vyloučen, tzn. nebude se sociometrického šetření účastnit.

Zde vám uvádíme stručný přehled, proč bývá diagnostika (mapování) sociálního klimatu nejčastěji žádána:

Cíle diagnostiky sociálního klimatu třídního kolektivu:

- zmapovat vrstevnické vztahy v třídním kolektivu
- zjistit soudržnost a emoční atmosféru třídy
- zjistit nejvlivnější a nejsympatičtější žáky
- zjistit nastavení třídního kolektivu ke spolupráci mezi žáky, schopnost tolerance
- zjistit vztah ke školním povinnostem, pravidlům, hodnotám

Nejčastější důvody k diagnostice sociálního klimatu třídního kolektivu jsou:

- Problematické vrstevnické vztahy v třídním kolektivu
- Podezření na šikanu v kolektivu
- Kázeňsky problematický třídní kolektiv
- Netolerantní třídní kolektiv
- Preventivní důvody pro práci s třídním kolektivem
- Vyhozené vztahy s třídním kolektivem, případně jiným pedagogem či pedagogy
- Třídní kolektiv nemotivovaný ke školním povinnostem

Prospěch sociometrického šetření:

- Prospěch této služby shledáváme zejména pro třídního pedagoga a žáky dané třídy. Třídní učitel může prostřednictvím této služby získat cenné informace o své třídě, které může využít pro preventivní práci s celou třídou.

Rizika, nevýhody sociometrického šetření:

- Rizikem této služby je nízký počet žáků, u nichž zákonní zástupci podepsali informovaný souhlas se sociometrickým šetřením. V takovém případě je daná služba nerealizovatelná, třídní učitel nemá podklad pro další práci s třídním kolektivem a jeho snaha zlepšit vztahy ve třídě může být neefektivní.

Základní metody a formy práce při diagnostice sociálního klimatu třídního kolektivu:

- Náslech při vyučování
- Rozhovor s třídním učitelem či dalšími pedagogy
- Pozorování o přestávkách
- Rozehřívací techniky
- Techniky zaměřené na kooperaci (spolupráci)
- Standardizované či nestandardizované sociometrické techniky a dotazníky

Sdělení výsledků:

- Seznámení s výsledky provádí poradenský pracovník PPP a SPC KHK. Vyplněné dotazníky nejsou škole k dispozici.
- Seznámení s výsledky sociometrického šetření se uskuteční dle zakázky ve dvou liniích:
 - prezentace výstupů účastníkům snímání (žákům),
 - prezentace výstupů vedení školy, případně třídnímu učiteli, školnímu metodikovi prevence či výchovnému poradci.
- případně zákonným zástupcům (na základě žádosti zákonných zástupců v PPP a SPC KHK, předávány jsou informace, které se týkají třídy obecně nebo vlastního dítěte, jiné informace není možné sdělovat).
- Pracovník PPP po ukončení služby poskytne vedení školy obecné závěry šetření, a doporučení na případné návazné služby:
 - Intervenční program se třídou pod vedením akreditovaných odborníků
 - Metodické vedení třídního učitele pro práci s třídním kolektivem
 - Jiný typ služby

Na žádost vedení školy je vypracována poradenským pracovníkem písemná zpráva ze sociometrického šetření, které obsahuje následující položky: průběh diagnostiky sociálního klimatu, cíle, použité metody, dílčí výstupy diagnostiky, závěry a doporučení.

Rozsah služby přímé diagnostiky sociálního klimatu se obvykle pohybuje v časovém rozmezí 3 – 6 vyučovacích hodin přímé práce se třídou + další hodiny administrativní práce:

- 2-4 vyučovací hodiny přímé práce s třídním kolektivem v rámci sociometrického šetření
- 1-2 vyučovací hodiny přímé práce s třídním kolektivem nad výsledky sociometrického šetření
- konzultace s vedením školy, třídním učitelem, školním metodikem prevence
- zpracování poradenské zprávy

Děkujeme vám za spolupráci.